

Crits des d'un desert turmentat

eltemps.cat/crits-des-dun-desert-turmentat/



A 'La ciutat de ningú', l'escriptor mallorquí Antoni Vidal Ferrando dona veu a un d'aquells fills del règim franquista que relaciona els seus mals amb un canvi de temps que no accepta. José Antonio es refugia en els seus records i en la companyia del seu gat per pal·liar la soledat i per fabricar raons que desmarquen son pare del passat repressiu que envolta la seua figura a Mallorca.

El victimisme pot ser l'anestèsia més potent per assolir una autocomplaença d'allò més rebuscada. Les conspiracions, les persecucions, la maldat aliena i els enemics fabricats són ferramentes mentals construïdes per contrarestar un malestar intern sense remei assequible.

En això es basa la curta novel·la d'Antoni Vidal Ferrando (Santanyí, 1945), que en poc més de noranta pàgines i sense divisió de capítols –en aquest cas no era necessària– descriu en primera persona els pensaments d'un turmentat solitari que no té cap altra opció que la d'un refugi artificial i insuficient.

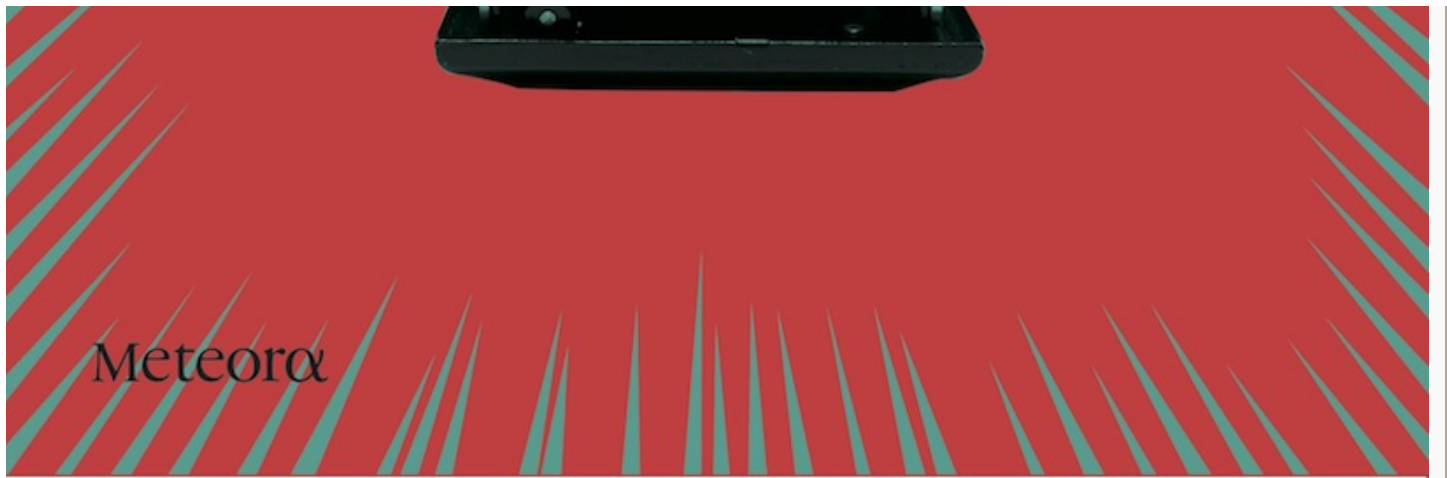
El protagonista es declara nostàlgic de temps passats i es descriu com a víctima d'aquells que volen investigar les malifetes de son pare. Unes investigacions que volen rescatar els crims d'un falangista mallorquí per fer justícia. Participant en el pronunciament del 1936 i autor de molts dels fets més macabres d'aquells dies de crim legal i descontrolat, el pare del protagonista sembla tindre una fosca història al darrere que el seu fill protegeix i que la ciutat vol fer oficial en els llibres. El turmentat, per protegir el record de son pare, s'excusa en la «necessitat» de la dictadura com a «mal necessari» per evitar unes altres alternatives polítiques. Un argument bastant comú.

Tot, amb un discurs caòtic, de canvis fugaços en el seu pensament narrat, de recurrència a extravagàncies insòlites i d'una obsessió sexual clau en aquesta història, procedent d'unes tendències ambigües durant la infantesa que traumatitzen qualsevol fill d'aquell entorn elitista, amb les conseqüents aspiracions d'aparença adequada a uns valors antics. Posteriorment, el fixament en una tia seua, que manté en el record també durant la vellesa; la propensió a titllar les dones de provocatives i el seu fracàs matrimonial, resultat d'unes presumpes infidelitats patides, configuren la mentalitat masclista d'aquest home, alimentada també pel seu conservadorisme i per l'escàndol sexual que va envoltar son pare durant la Guerra, llavors permès i ignorat i ara susceptible de ser rescatat pels periodistes.

ANTONI VIDAL FERRANDO

*LA CIUTAT
DE NINGÚ*





La ciutat de ningú
Antoni Vidal Ferrando
Meteora, 2016
Novel·la, 94 pàgines

De fet, la novel·la gira al voltant de la seua intenció de protegir uns documents que, presumptament, destapen aquest escàndol. També entren en joc la conspiració fabricada i protagonitzada per uns perdedors, disfressats de reporters, que tornen amb aires de revenja. «A més dels abusos, de les proclames dels francmaçons, dels atacs arbitraris, despietats, de la premsa, em desagraden les sales d'autòpsies. ¿Quan deixaran descansar en pau els cadàvers? Libels i descortesia: vet ací les plagues d'aquest segle».

Tot plegat resulta una amanida d'incerteses, de pensaments dispersos amb un fons de victimisme adreçat a la justificació d'un colpista «que no arribà a intimar mai amb el comte Rossi», un dels personatges més sanguinaris de la guerra a Mallorca. Tot, per apartar son pare de la violència que el defineix entre el pensament popular. Enmig, desautoritzacions al seu psiquiatre, canvis sobtats de narració, temors a l'espionatge neosoviètic i confessions al seu gat Spencer, l'únic ésser en el qual confia.

Les misèries de la Guerra Civil a Mallorca recopilades en els laments d'aquell que per orgull pretén legitimar una sèrie d'actes que només es poden aprovar des del vincle familiar. I tot des de la veu d'un solitari que només compta amb records d'un passat millor que el present de la soledat i el remordiment camuflat en patriotisme exacerbant. El victimisme, sovint, és l'únic factor que sustenta l'abstracció social més tràgica d'aquell que culpa aquesta situació a les males intencions alienes.

Amb quasi una trentena d'obres publicades entre poesia, literatura i gènere històric, *La ciutat de ningú* eixampla el bagatge literari d'Antoni Vidal, un dels autors clau de la literatura en català dels darrers temps.

Vistes: 5

- Publicitat -

Escrit per

Manuel Lillo

Observatori de l'EURAM
Euroregió de l'Arc Mediterrani

Perpinyà Alacant Palma de Mallorca
EURAM Barcelona
València Andorra

Sóc d'Alacant. Periodista i també historiadore. I en El Temps, escric de tot el que em deixen. Perquè m'interessen tots els temes.

•

